

Disznósághoz nem asszisztálok (Ángyán József külön útja)

Eldöntötte, hogy kilép a Fidesz-frakcióból, ha jövő héten a kétharmad megszavazza a földtörvényt. Ángyán József volt vidékfejlesztési államtitkár korábban azt gondolta, hogy a helyi közösségeket támogató stratégiának egy magát néppártnak mondó, keresztény, nemzeti kormányánál van a helye. Tévedett.

PUNGOR ANDRÁS interjúja, 168 óra, XXV. évfolyam 23. szám, 2013. június 6., 16-17. p.

- Mire vár még?

- A földforgalmi törvény végszavazására, amire várhatóan június 10-én, hétfőn kerül sor. Régen eldöntöttem, hogy ha a helyben élő gazdálkodó családok, a fiatalok és a helyi közösségek helyett a nagybirtokokat és a spekuláns tőkét helyzetbe hozó földtörvényt fogad el a kormányzó többség, akkor az lesz az utolsó csepp a pohárban, és kilépek a Fidesz frakcióból.

- Értem én, de minek addig várni?

- Történtek már váratlan fordulatok. Változtak már meg jelentősen zárószavazás előtti módosító indítványokkal törvények, bár kétségtelen, hogy ennek a helyzet ismeretében igen csekély a valószínűsége. Bármilyen döbbenetesnek tűnik is, de a háttérből diktáló eltökélt érdekcsoportok ezt bizonyára „nem engedik meg” a politikának. Mégis kivárom a végét, szeretek tények birtokában dönteni.

- Láttam, hogy az előbb leszavazta Budai Gyula államtitkár interpellációra adott válaszát a föld- és birtokpolitika ügyében.

- Mert a hazugság akkor is hazugság, ha a mi oldalunkon hangzik el. És a tények ismeretében ezt másképp nem minősíthetem.

- Nem számított arra, hogy így jár?

- Nem, hiszen nem akárki tett ígéretet arra, hogy azt a néppárti agrár- és vidékfejlesztési programot valósítjuk meg, amire az emberek oly rég óta vártak, és amelyről velük megállapodtunk.

- Felcsúton Orbán Viktorral csaptak egymás kezébe. Naiv volt?

- Azt gondoltam, a nagybirtokkal szemben a helyi közösségeket helyzetbe hozó stratégiának egy magát néppártinak, kereszténynek, nemzetinek mondó kormányánál van a helye. A komoly ígéret birtokában jártam én is a vidéket, buzdítottam az embereket. Ilyen értelemben – bár tudtomon kívül, akaratlanul, de – én is részt vettem a félrevezetésükben. Amikor világossá vált számomra, hogy más irányt vesznek a folyamatok, akkor felálltam a kormányból, és miután a frakcióban is láthatóan eredménytelenek voltak az erőfeszítéseim arra, hogy visszatérjünk az eredeti, néppárti irányba, a frakcióból is ki kell lépnem. Nem én változtam meg, hanem a „körülállások”. Az én lelkiismeretem tiszta, és nyugodtan tudok az emberek szemébe nézni.

- Ha most kilép, valóban csak a portásnak adhatja le a kulcsot. A képviselőtársai elfordítják majd a fejüket, senki sem áll ön mellett.

- Az én sorsom - ahhoz képest, amilyen katasztrófa felé viszi a magyar társadalmat ez az irányváltás – úgy gondolom elhanyagolható ebben a történetben. Egyébként pedig mindenkinek a saját lelkiismeretével kell majd elszámolnia, az életéről számot adnia.

- Nem mondta Orbánnak, hogy úgy érzi, becsapta magát?

- Nem adott lehetőséget arra, hogy személyesen beszéljek vele. Ma már érteni vélem, hogy azért nem, mert ő pontosan tudja, mi a bajom. Számomra a betyárbeccsület és a tisztesség nem ugyanaz. A közös hazugságok hosszú ideig nem tarthatnak össze egyetlen működő képes,

hatni tudó emberi közösséget sem. Én legalábbis így látom, és amint azt neki a legelején is megmondtam, alkatilag vagyok alkalmatlan arra, hogy megmagyarázzam a magyarázhatatlant. Disznóságához nem asszisztálok.

- Nem hiányzik egy utolsó, tisztázó beszélgetés?

- Talán később, távolabbról szemlélve lenne ennek értelme, de őszintén szólva nem tudom, hogy ma miről is beszélgethetnénk. Azért az érdekelne, hogy eredetileg komolyan gondolta e mindazt, amiben megállapodtunk. Ha nem, akkor az emberileg is rendkívül elszomorító volna. Ha igen, akkor vajon ez az irányváltás saját szuverén döntése volt, vagy csak a helyzet, az öt körülvevő tőkés körök foglya? Én mindenesetre brutálisan megtapasztaltam, hogy létezik egy erős, spekuláns maffiahálózat az agrár- és földügyek körül.

- Azt mondta, annak idején az új világ első kormányához szegődött. Nemrég viszont úgy fogalmazott: „a helyi közösségek elveszítik az erőforrásaik feletti ellenőrzést, a falu népét a nagybirtokosok elkergetik, a városok szélén szociális gettók fognak kialakulni.” Ilyen az új világ?

- Ez semmiképpen sem az. A tőkeérdekek határozottan felülkerekedni, átgazolni látszanak a családok, a helyi közösségek érdekein és értékein. Hogy a saját területemnél maradjak, az eddig bérbe adott állami földek több mint negyven százaléka 11 érdekeltség kezébe került. Ha ez a folyamat folytatódik, számításaim szerint 250-300 nagy csoport kezében lesz a magyar föld, vagyis a helyi gazdáknak, családoknak nem jut semmi. Ez a folyamat nyugodtan nevezhető dél-amerikanizálódásnak. Ott az észak-amerikai és a helyi tőke hatalmas latifundiumokat, tömegtermelő, embert alig foglalkoztató, iparszerű gigabirtokokat hozott létre, és a szó szoros értelmében elüldözte a falu népét. Sok helyütt még a települések is megszűntek. Ezekből a szerencsétlen, elüldözött falusi, vidéki családokból verbuválódott azután a nagyvárosok körüli nyomornegyedek, bádogvárosok népessége. A társadalom ilyen mértékű kettészakadása kiszámíthatóan robbanáshoz vezet.

- Odáig azért csak nem jutunk.

- Azt mondtuk, visszaszerezzük a közösségek államát. És a közvagyon a közjó érdekében használjuk fel. A föld az egyik legfontosabb nemzeti vagyonelem, ám ezt most úgy tűnik magánérdekek alapján osztják el. A történetben az állam lenne a harmadik szereplő, akinek meg kellene védenie a közösségeket, de sok jel utal arra, hogy átáll a nagytőke oldalára. 2011-ben például több mint 58 ezer hektárt tartott a kezében és közel 14 milliárd forintot emelt ki hat érdekeltség a közös agrárkasszából. Eközben a háromszázezer tanyán élő helyzetének javítására ugyanebből a kasszából mindössze egymilliárd forint jutott. A hat nagy tőkés érdekcsoport között egyébként egyaránt vannak Fidesz-közelinek és MSZP-közelinek tartott érdekeltségek is, melyeket a közös profitérdek inkább egymással köt össze. Ebben a helyzetben az egyes politikai pártok ugyan veszíthetnek a választásokon, de a maffiahálózat csak nyertes lehet. Az előző kormány is a nagygazdaságokat támogatta.

- Mégis ágyúkkal lövik a szocialisták a fideszes agrárpolitikát.

- Már benne van az új törvényben majdnem minden, ami nekik kell. El ne higgye, amit a Parlamentben vagy a médiában hall, lát!

- Ennyire nem vagyok naiv. Róna Péter és Sólyom László is sürgette a magyar közéletet uraló terméketlen bal-jobb megosztottság felszámolását.

- Ez csak formális megosztottság. Az igazi frontvonal a spekuláns nagytőke és a családok, a helyi közösségek között húzódik.

- És önnek hol lesz a helye? Végre megmozdult valami a jobboldalon – írták elemzők, mikor meglátták önt Róna és Sólyom oldalán egy hét végi konferencián.

- Nem igaz az, amit a politika sugall: nemcsak az a mai két oldal létezik, amelyeknek a háttérben ugyanazok a tőkeérdekek állnak, és amelyek „*délelőtös és délutános műszakban*” váltják egymást. Léteznie kell a tisztességes emberek szövetségének is. Ők vannak elsöprő többségben, és meg kell tudni szabadulniuk a nemzeti vagyon széthordásából

multimilliárdossá vált, gátlástalan rablóbandáktól. A politikai döntéshozatalt le kell választani erről a hálózatról, vissza kell helyezni erkölcsi talapzatára, a közösségek államát ismét a közjó szolgálatába kell állítani. Vagyis igazi rendszerváltásra, valóban új, emberség uralta világra van szükség.

- Nem válaszolt még arra kérdésre, hogy önnek hol lesz a helye?

- A Szent István Egyetemen egyetemi tanárként dolgozom még másfél évet, majd nyugdíjba megyek. Emellett várhatóan független képviselőként viszem végig ezt a ciklust. Összehasonlítom az ígéreteinket, a vidékstratégiát a törvényekkel, kormányzati lépésekkel, és ezt nyilvánosságra hozom. Ahogyan azt az Élőlánc Magyarországért és a Váralja Szövetség nagyszerű közösségével és a körülöttünk szerveződő civil társadalommal, annak sok-sok tisztességes helyi szerveződésével eddig is tettem. Nyitogatni kell a szemeket, ha gyökeres változást akarunk, és ebben sokak munkájára – köztük az én erőfeszítéseimre is bizonyosan – szükség lesz. A többit pedig rábízom a Gondviselésre. Ha az ember legjobb tudása és lelkiismerete szerint tisztességgel mindent megtett, a többit Rá nyugodtan rábízhatja, „*hagyhat Neki is mozgásteret*”. Arra az időszakra kell készülni, amikor tömegekben érik meg a változtatás elementáris elhatározása. A magyar nép, a vidék, a parasztság sokáig tűr, hallgat, nem mozdul, de ha egyszer megindul....